

A kohéziós politika szembenéz a Covid19 okozta kihívásokkal

A koronavírus epicentrumában lévő Európa példátlan kihívás elé állította az Európai Uniót. Ahogy az egész kontinensen kezdik enyhíteni a kijárási korlátozásokat, a globális közegészségügyi válság hosszú távú hatásai is kezdenek kirajzolódni. A kohéziós politika és a területi együttműködés kulcsfontosságú szerepet játszanak abban, hogy Európa meg tudjon birkózni a veszélyhelyzettel és annak drámai következményeivel.

Az Európai Unió rendkívüli intézkedéseket tett meg annak érdekében, hogy életeket és megélhetéseket védjen meg, és minden lehetséges területen segítséget nyújtson a tagállamoknak, hogy gondoskodhassanak polgáraik biztonságáról. Ez az azonnali veszélyhelyzetre adott válasz mellett olyan szakpolitikákat és terveket jelent, amelyek segítenek Európának a gyógyulásban. A támogatás jelenleg magában foglalja például a külföldön rekedt polgárok hazaszállítását, valamint ideiglenes rendelkezések bevezetését az EU állami támogatási szabályai teljes rugalmasságának ösztönzése érdekében.

2020 májusában az Európai Bizottság közzétette a többéves pénzügyi keret (MFF) égisze alatt működő, nagyszabású európai helyreállítási tervvel kapcsolatos elképzeléseit. A terv

célja egy elképesztő összeg, 2,4 billió EUR mozgósítása, ezzel segítve a tagállamokat abban, hogy helyreállítsák a közel-múltban elszenvedett károkat, és fontos változtatásokat hajtsanak végre a jövőre vonatkozóan. Konkrétabban: a támogatás a felújításokba való befektetéseket irányítja majd a méltányos, befogadó, digitális, környezettudatosabb és ellenállóbb Európa felé.

A jövő finanszírozása

A terv támogatása érdekében meg kell erősíteni az EU következő hosszú távú költségvetését a 2021-től 2027-ig tartó időszakra vonatkozóan: az Európai Bizottság által bemutatott felülvizsgált javaslat 1850 milliárd EUR-t fed le. A terv összevonja a várhatóan 1100 milliárd EUR értékű hosszú távú költségvetést és további 750 milliárd EUR-t, amelyet az új, ideiglenes Next Generation EU Eszköz nevű veszélyhelyzeti eszköz biztosít a pénzügyi piacokról bevont alapok révén.

A helyreállítási terv keretében megvalósuló nagyszabású eszközt számos más eszköz segítségével, nevezetesen például a REACT-EU (kohéziós célú és az európai területeknek nyújtandó helyreállítási támogatás) révén valósítják meg.

Az új kezdeményezéshez 55 milliárd EUR értékű költségvetést indítványoztak, amelyet kiegészítő finanszírozásként kívánnak újraelosztani az ERFA, az ESZA és a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap (FEAD) között. A támogatást a világjárvány által leginkább sújtott régiók és tagállamok között osztják szét. A tagállamok része-

Az EU koronavírusra való reagálást célzó, kiterjesztett beruházási kezdeményezése (CRII+)

A strukturális alapok rugalmas felhasználása
Az alapok, régiók és témák tekintetében **100%-os uniós társfinanszírozási rátával**

Hatásosabb védelem a leginkább rászorulóknak számára
Élelmiszersegély és alapvető anyagi támogatás **elektronikus utalványok formájában**

A létfontosságú ágazatok támogatása
Kiegészítő intézkedések és rugalmasság **a gazdálkodók, a halászok, valamint az élelmiszer- és a tengeri élelmiszer-ágazatok támogatása céljából**

sülnek továbbá a kohéziós politikát érintő, általánosságban javasolt változtatások előnyeiből is, amelyek segítik őket a helyreállításban – például a munkavállalók, valamint az ifjúsági munkanélküliség és gyermekszegénység leküzdésére fókuszáló tevékenységek fokozottabb támogatása révén.

A 2020 utáni kohéziós politikára vonatkozóan bejelentett további korszerűsítő intézkedés, hogy a tagállamok szélesebb hatókörrel rendelkeznek majd az uniós alapok közötti erőforrás-átcsoportosítás terén. Ezt nagyban formálja az EU folyamatos elkötelezettsége a kutatáson és innováción alapuló gazdasági versenyképesség előmozdítása, a digitális átállás elősegítése, az európai zöld megállapodás végrehajtása, valamint a szociális jogok európai pillérének előmozdítása céljából. Ezen a tágabb kereten belül a kohéziós politikával kapcsolatos tervek a felülvizsgált hosszú távú költségvetési javaslatban erőteljesebben támogatják az egészségügyi rendszerek felkészültségét, és nagyobb hangsúlyt helyeznek a kultúra és a turizmus lehetőségeinek kiaknázására.

Akik magukhoz ragadják a kezdeményezést

A koronavírusra való reagálást célzó, kiterjesztett beruházási kezdeményezés (CRII+) keretében már létrehozták a nagyobb rugalmasságot, amely magában foglalja a kohéziós politikai programok társfinanszírozási szabályainak ideiglenes módosítását is. Ez a módosítás lehetővé teszi az EU számára, hogy teljes körű finanszírozást biztosítson a tagállamok válsággal kapcsolatos intézkedései számára a 2020–2021-es pénzügyi évben.

Hasonló kivétel vonatkozik a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alagra is, és számos szabályt módosítottak a változó körülményeknek megfelelően. A CRII+ csomag az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozóan is tartalmaz módosításokat.

A CRII+ célja, hogy kiegészítse a 2020 márciusában elfogadott, koronavírusra való reagálást célzó beruházási kezdeményezés első csomagját. A koronavírusra való reagálást célzó beruházási kezdeményezés első intézkedéscsomagja a kohéziós politika keretében 37 milliárd, fel nem használt EUR-t mozgósított a tagállamok támogatása érdekében.

Lehetővé tette a tagállamok számára azt is, hogy a kohéziós finanszírozást a Covid19-járvánnyal kapcsolatos kiadásokra – például az egészségügyi rendszerekbe történő beruházásra – csoportosítsa át. A REACT-EU folytatja ezt a munkát, és a két kezdeményezés által bevezetett intézkedésekre épít a jövőben. ➤

MOBIL EGÉSZSÉGÜGYI EGYSÉGEK NYÚJTANAK SEGÍTSÉGET

A portugáliai Coimbra régió Condeixa-a-Nova és Montemor-o-Velho települések lakói hamarosan mobil egészségügyi egységek támogatását élvezhetik: az ERFA által támogatott projekt két felszerelt járművet biztosít az egészségügyi, valamint lelki és szociális támogatást nyújtó csapatoknak.

Az új multidiszciplináris szolgáltatás különös figyelmet szentel a kiszolgáltatott helyzetben lévő egyéneknek, családoknak és csoportoknak. A projekt kezdeti végrehajtása kísérleti szakasznak minősül, és a későbbiekben várhatóan tágabb területen is alkalmazzák.

<https://europa.eu/!br93KY>

A CRII-csomag részét képezi egy harmadik változás is: az EU Szolidaritási Alapjának (EUSZA) veszélyhelyzeteket tartalmazó listája kiegészül a népegészségügyi válsághelyzetekkel. Az Európai Unió Szolidaritási Alapját 2002-ben hozták létre a Közép-Európát ért súlyos áradásokra válaszul, és célja, hogy támogassa az európai régiókat természeti katasztrófák esetén. Ez idáig 24 európai országot támogattak az alap forrásaiból, 5,5 milliárd EUR-t meghaladó értékben.

Az EUSZA-támogatást igénylő helyzeteknek a súlyos egészségügyi szükséghelyzetekkel történő kiegészítése nemcsak a tagállamok, hanem az uniós csatlakozással kapcsolatos jelenlegi tárgyalásokban részt vevő országok számára is lehetővé teszi a válsághoz kapcsolódó közkiadásokhoz való hozzájárulás igénylését.

Az EUSZA-támogatás Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos biztosításához természetesen meg kell felelni bizonyos kritériumoknak: a kiadásoknak meg kell haladniuk az ország bruttó nemzeti jövedelmének 0,3%-át vagy 1,5 milliárd EUR-t (2011-es árakon) a válság kezelésére történő első nyilvános intézkedés bevezetésétől eltelt négy hónapon belül.

A támogatást kérő országoknak 2020. június 24-éig kellett benyújtaniuk a pályázatokat. Összességében a tervek szerint 2020-ban az EUSZA legfeljebb 800 millió EUR támogatást nyújt az érintetteknek.

Végül pedig további támogatás áll rendelkezésre az új Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz révén. Ez a támogatási mechanizmus 2,7 milliárd EUR értékű költségvetéssel rendelkezik, és a feladata a többi uniós eszköz kiegészítése. Növelni fogja az Európai Unió azon képességét, hogy közvetlenül reagáljon a válsághelyzetekre, megkönnyítve például a páciensek határokon átnyúló szállítását a különösen súlyosan érintett területekről a szabad kapacitással rendelkező kórházakba.

Területi együttműködés: most fontosabb, mint valaha

A Covid19 megjelenése minden szempontból próbára tette a mindennapi életünket: ideértve a területi együttműködést is, amely jelenleg az elmúlt évtizedek legnagyobb kihívásával néz szembe.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI BIZTONSÁG FOKOZÁSA

Öt olyan egészségügyi intézmény dolgozóit kapnak egyéni védőeszközöket, ahol feltehetően vagy bizonyítottan Covid19-vírussal fertőzött személyeket kezelnek, a régió lakóit pedig maszkokkal látják el. A kohéziós politika pénzügyi támogatásával megvalósuló lengyelországi projekt segítséget nyújt a lengyel Łódźi vajdaság lakói védelmében. Ezenkívül a javasolt maszkhasználatról és higiéniaival kapcsolatos információkat is elérhetővé tették.

Egy másik, a terület egészségügyi szolgáltatásait támogató projekt keretén belül létfontosságú orvosi felszereléseket szereztek be. A projekt részeként összesen 79 lélegeztetőgépet vásároltak, és 34 mentőautót szereltek fel. További beszerzések során szert tettek röntgen-, EKG-, ultrahangos és érzéstelenítő berendezésekre, valamint szívmonitorokra, defibrillátorokra, infúziós pumpákra, pulzoximéterekre és spirométerekre, továbbá fertőtlenítő-mentesítő létesítményekre, matracokra és szappanra.

<https://europa.eu/!Uh99MV>

A KÖZÖSSÉGI KÖZPONTOK AZ INTERNETEN AKTÍVAK

A zárlat alatt is sikerül kapcsolódniuk az embereknek Lille városában. A 2017-ben indított projekt célja, hogy a francia városban nyolc közösségi központot kapcsoljon össze, így ezek a bezárás ellenére is folytathatták a tevékenységüket. A szolgáltatásnyújtást az internet segítségével és telefonon oldották meg, így kiaknázhatták a projekt digitális megoldásokba való befektetését a központok tevékenységének fokozása érdekében, növelve a polgárok életminőségét és állampolgári részvételét.

A központok előmozdítják a szociális innovációt és a mediációt, és legfőbb céljuk a társadalmi kötelek megerősítése és a kollektív kifejezési módok támogatása. A projektben való közös tevékenységük részeként a tágabb régióban található központokkal is felvették a kapcsolatot, így népszerűsítve a megközelítést. A projekt teljes költségvetése 350 000 EUR, amelyből 210 000 EUR az ERFA hozzájárulása.

<https://europe-en-hautsdefrance.eu/mon-centre-social-a-la-maison/>

AZ EGYÉNI VÉDŐESZKÖZÖKKEL KAPCSOLATOS FORRÁSOK ÉS BESZÁLLÍTÓK ÖSSZEKAPCSOLÁSA

Egészségügyi ellátásban használatos anyagokat gyárt? Vagy éppen maszkokat, orvosi köpenyeket vagy hasonló felszereléseket keres? Ma már létezik egy adatbázis, amely segít az ilyen termékeket gyártók és vásárlók összekapcsolásában. A kezdeményezés az uniós finanszírozású TEX-MED ALLIANCES projektből származik, amelyet az ENI CBC MED program részeként valósítottak meg.

A projektet azzal a céllal indították el, hogy határokon átnyúló szövetségeket kössenek a textilipar magánvállalatai között. A projekt jelenleg az ipari kapacitás feltérképezését végzi (Egyiptomban, Görögországban, Olaszországban, Jordániában, Palesztinában, Spanyolországban és Tunéziában) az egyéni védőeszközök, például az önszűrő szájmaszkok és védőkesztyűk gyártására vonatkozóan.

A terv része az is, hogy az alapján térképezzék fel a különböző szereplőket, hogy miben a legjobbak. „A régióink szakértelme több dologban is megnyilvánul” – állítja Monica Olmos projektmenedzser. „Megoldást nyújthat az erőforrások ötvözése, például a Spanyolországban vagy Olaszországban gyártott anyagok felhasználásával Tunéziában előállíthatják a szűrővel felszerelt maszkokat.”

<http://www.enicbmed.eu/projects/tex-med-alliances>

Interreg

30 years together

ÉSZAK EGYESÍTI ERŐIT

Amikor csaknem egész Európa zárlat alá került, az Északi periféria és Északi-sarkvidék program (NPA) területének egyik szakértői csoportja elhatározta, hogy együttes erővel dolgozni fognak azon, hogy jobban átláthatóvá tegyék a koronavírus-járványra adott választ.

Az NPA Covid19 nevű válaszcsoport egy olyan nem hivatalos szakértői csoport, amelynek tagjai részt vettek NPP vagy NPA e-egészségügyi projektekben vagy vezették valamelyiket. A csoportnak gyorsan sikerült összegyűjtenie 40 olyan szakértőt az NPA hét országából (kórházi orvosokat, egészségügyi szolgáltatók vezetőit, a digitális technológia szakértőit), akiknek a projekt felkeltette az érdeklődését. A projekt egy sor olyan tényezőt vizsgál, ahol a közös válasz eredményes lehet: klinikai aspektusokat, egészséget és jóllétet, technológiai megoldásokat, közösségi válaszokat és gazdasági hatásokat.

<http://www.interreg-npa.eu/Covid19/npa-Covid19-response-group/>

Interreg

30 years together

HATÁROKON ÁTNYÚLÓ TÁMOGATÁS FRANCIA PÁCIENSEK SZÁMÁRA

Németország, Luxemburg és Svájc több mint 100 kórházi ágyat tett elérhetővé a francia Grand Est régió súlyosan beteg páciensei számára. A világvárvány a régiót különösen súlyosan érintette.

A németországi SHG-Kliniken Völklingen is befogadott kritikus segítségre szoruló, Covid19-vírusral fertőzött, francia pácienseket. A kórház a Németországon, Belgiumon, Franciaországon és Luxemburgon átívelő, úgynevezett „Tágabb régió” területén található, és számos, uniós támogatású Interreg határokön átnyúló együttműködési projekt – például a SANTRANSFOR vagy a COSAN – kedvezményezettje.

A Luxembourg Hospital Federation (Luxemburgi Kórházi Szövetség), amely jelenleg 10 luxemburgi székhelyű kórházat és szakosodott klinikát számlál, mozgósította tagjait a Franciaországból és a Tágabb régióból érkező páciensek fogadása érdekében. A spanyol és francia határon található cerdanyai kórház mindkét országból származó, Covid19-vírusral fertőzött pácienseket kezel.

<https://bit.ly/2047UYO>

EGY ORSZÁG KÉSZENLÉTBEN

Románia Teleorman megyéjében található Caritas Roşiorii de Vede Városi Kórházát támogató kórháznak jelölték ki a Covid19-vírussal fertőzött páciensek kezelésére. A Zimnicea Városi Kórház két fecskendő pumpát, három életfunkció-figyelő monitort és egy általános érzéstelenítő berendezést kölcsönzött a Caritas Kórháznak, így segítve azt a kritikus állapotban lévő páciensek nagyobb számban történő érkezésére való felkészülésben.

A berendezések addig maradhatnak a Caritas Kórház tulajdonában, amíg minden, Covid19-vírussal fertőzött páciens fel nem épül. A felszerelést a ROBG-174 „Fontos az egészsége! – a zimniceai and szvistovi kórházak modernizálása” elnevezésű projekt keretében vásárolták, amelyet az Interreg V-A Románia–Bulgária program finanszírozott.

<https://bit.ly/3ghxOEo>

Interreg

30 years together

Számos tagállam egyik napról a másikra lezárta határait. Bár ezeket az intézkedéseket az óvatosság ihlette, e példátlan döntések számos gazdasági ágazatban bonyodalmakat okoztak. Egyes területeken bizonyos ágazatok az összeomlás szélére kerültek.

Az EU polgárai egy olyan világban találták magukat, amelyben korlátozzák a természetesnek tartott szabadságjogaikat, különösen az európai identitást és a mozgás szabadságát.

A helyzetre történő reagálásként az Európai Bizottság hangsúlyozta annak fontosságát, hogy ugyanazt a bánásmódot kell biztosítani a határ menti ingázók számára, és iránymutatásokat adott ki annak biztosítása érdekében, hogy a határ menti területeken ne álljon le a közszolgáltatás. Ezenkívül és annak ellenére, hogy az EU hatásköre a népegészségügy terén rendkívül korlátozott, az Európai Bizottság ösztönözte az egészségügyi együttműködést a nemzeti, regionális és helyi hatóságok között.

Az egymás segítése iránti elkötelezettség összecseng az EU polgárainak elvárásaival. A Covid19-válságra adott válasz tükrözi az európaiak lenyűgöző találékonyságát, leleményességét

és szolidaritását, ismét bizonyítva, hogy a területi együttműködés nem választható extra, hanem örülnek neki a polgárok, és számos esetben a megélhetésükhöz is elengedhetetlen.

Az Interreg-finanszírozású projektek, mint amilyenek például a cikkben szereplők is, spontán hozzájárultak a pandémia egészségügyi és gazdasági szempontjainak kezeléséhez az EU-n belül és a külső határain egyaránt.

Együtt erősebbek vagyunk

Az uniós szolidaritásra és az együttműködési vágyra egész Európában és azon túl is számos bizonyíték van. Az egészségügy Európai Uniójára nemrégiben tett német-francia kezdeményezés a szorosabb koordináció mellett állt ki az intenzív ellátásban részesülő páciensek gondozása terén, valamint támogatta az oltóanyagok és gyógyszerek közös kutatását és kifejlesztését. A kezdeményezés egy európai védőpajzs létrehozására is felhív a gyógyszerekre és gyógyászati termékekre vonatkozóan a szállítói lánc folyamatosságát biztosító erőforráskészlet felállításával, ezzel kiküszöbölve a belső határokon átívelő korlátozásokat.

ÖSSZETARTÁS A SZÁMÍTÁSTECHNIKA SEGÍTSÉGÉVEL

A segítségre szoruló polgárokat és a segítségnyújtó hálózatot összekapcsoló, a lengyel „Good Support Program” keretében fejlesztett weboldalt és mobilalkalmazást a segítséget igénylő embereknek és az azt kínáló szolgáltatásoknak és személyeknek találták ki. 2019-ben ez a rendszer nyerte el a szociális szolgáltatásokban használt leginnovatívabb információtechnológiai eszközért járó, áhított REGIOSTARS-díjat. A Good Support az alábbi négy részből áll:

- Good Care – gondozási szolgáltatásokat nyújtó eszköz, amely az otthoni tevékenységek megszervezésében nyújt segítséget a polgároknak;
- Good Carer – mobilalkalmazás, amellyel a gondozók láthatják, hogy éppen ki és hol szorul a segítségükre, valamint bejelölhetik a már teljesített feladatokat;
- Good Neighbour – olyan rendszer, amelybe regisztrálva a polgárok segítséget kérhetnek és nyújthatnak olyan tevékenységek elvégzésében, mint a gyógyszervásárlás vagy kutyasétáltatás;
- Good Family – lehetővé teszi, hogy a felhasználók okos-telefonján lévő virtuális pánikgomb aktiválásakor akár hat, erre a célra kijelölt személy automatikusan értesüljön a riasztásról.

Ez a hasznos eszköz a Covid19-válság alatt ingyenesen elérhető, különösen a segítségre szoruló, önkéntes karanténba vonuló polgárok megsegítése céljából.

<https://goodsupport.eu>

Ezenkívül javasolta, hogy a két ország közötti Aachen Szerződésbe prioritásként emeljenek be egy kidolgozandó, határon átnyúló pandémiastratégiát. A nyilatkozat hangsúlyozta, hogy ha az országok nem működnek együtt a vírus elleni harcban, az gyengíti az európai gondolat lényegét. Ezzel szemben a sikeres, közös válaszlépés bizonyítaná az együttműködés valódi hozzáadott értékét, a polgárok pedig elismernék és értékelnék azt. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

A koronavírus okozta válságra adott uniós válasz:

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response_hu